

ЗВІТ

про підсумки навчальної фольклорно-літературно-краєзнавчої практики студентів Факультету філології ОР «Бакалавр» спеціальності 035 Філологія, спеціалізацій 035.033 Слов'янські мови і літератури (переклад включно) (перша – польська) ОП «Польська мова і література та англійська мова», ОП «Польська мова і література», 035.038 Слов'янські мови і літератури (переклад включно) (перша – чеська); ОП «Чеська мова і література»

Навчальна виїзна фольклорно-літературно-краєзнавча практика відбулася у період з 10 червня по 21 червня 2024 року. На навчальну практику було направлено 49 студентів-бакалаврів денної форми навчання. Практика відбувалася під керівництвом професора Козлика Ігоря Володимировича, доцента Реги Данила Олексійовича, доцента Мартинець Алли Михайлівни, доцента Ткачук Тамари Олексіївни.

Фольклорно-літературно-краєзнавча практика призначена для збору та опрацювання матеріалу (фольклорного, літературно-краєзнавчого тощо) з метою закріплення та узагальнення знань із фольклору та літературного краєзнавства, польської мови, історії українсько-польських культурних взаємин, історії польської літератури, етнографії, культурології та етнології. Під час проходження практики студенти ознайомилися з мовою, культурою і традиціями польськомовних громад в умовах мультикультурної інтеграції.

Під час фольклорно-літературно-краєзнавчої практики більшість студентів першого року навчання уперше виступила у ролі дослідників. Молодь навчилася розуміти важливість початкового етапу наукового дослідження – накопичення матеріалу, згодом його систематизації, узагальнення, отримала навички критичного мислення, спілкування, запису давніх фольклорних текстів.

Виїзна фольклорно-літературно-краєзнавча практика відбувалася відповідно до «Програми фольклорно-літературно-краєзнавчої практики», розміщеної на сайті кафедри світової літератури і порівняльного літературознавства, а також на сайті дистанційного навчання d-learn, доступ до якої має кожен здобувач.

Практика сприяє кращому розумінню регіону, специфіка розвитку якого є невід'ємним складником стратегії розвитку Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. Експедиційний метод збирання фольклору, літературно-краєзнавчого матеріалу зумовлює певні труднощі у виявленні найталановитіших митців, польських та українських діячів культури, фіксуванні поширених у конкретній місцевості пісенних, оповідних творів, інформації краєзнавчого характеру про видатних поляків і українців, які мешкали на території певного регіону. Ці труднощі пов'язані з існуванням своєрідного психологічного бар'єру між носіями фольклору та практикантами, відсутністю в студентів ґрунтовної теоретичної підготовки, не досить чітким уявленням про основні форми побутування фольклору тощо. Подібні труднощі дозволяє подолати лише ретельна підготовка до практики, набуття навичок збирацької праці, вивчення досвіду відомих фольклористів.

Головною метою практики було комплексне обстеження сучасного стану розвитку фольклору, літературного краєзнавства Карпатського чи інших регіонів України у їхніх взаємозв'язках із польською культурою. Студенти здійснювали записи уснопостичних творів, краєзнавчої інформації чи важливі факти діяльності видатних діячів культури польського походження, набуваючи при цьому навичок фольклористичної, літературно-

краєзнавчої праці. Зверталася увага на структуру фольклорного репертуару різних вікових і професійних груп населення, місце в ньому традиційних фольклорних жанрів і пісенних, оповідних, паремійних новотворів. Простежувалися вияви міжнародних мистецьких зв'язків, впливу на фольклор літератури, професійного музичного мистецтва.

Таким чином, учасники практики виконували важливе наукове завдання: накопичували матеріал для дослідження процесів, що визначають еволюцію сучасного польського й українського фольклору, фактів з літературного краєзнавства, фіксували основні факти українсько-польських культурних взаємозв'язків і взаємовпливів. Записи творів могли бути згодом підготовлені до публікації, стати основою для написання студентських дослідницьких робіт.

Не менш важливе навчальне значення практики. Відбувалася актуалізація набутих при вивченні курсу «*Фольклор та літературне краєзнавство*» компетентностей, які активно використовувалися здобувачами на практиці. Це допомагало підготуватися до самостійної виховної та викладацької роботи, праці у видавництві, у мас-медіа, музеях та ін., сприяло розвитку комунікабельності, здатності укладати тексти, доносити інформацію до реципієнта, спонукало до креативності та інновацій просвітницького характеру. Студенти мали змогу розширити власні уявлення про роль фольклору в житті українського і польського народів, про динаміку розвитку мистецтва слова, про важливість розвитку регіону в його взаємозв'язках із історією, культурою, фольклористикою, краєзнавством, етнографією.

При підготовці до фольклорної практики та в процесі її проходження студенти мали змогу ознайомитися з рекомендованою літературою, підручниками з фольклористики та методичними посібниками з літературного краєзнавства. Скажімо напрацювання: 1. Цівкач О. «Їх поєднала земля станіславівська... Діячі польської культури Прикарпаття ХІХ – першої половини ХХ століття. Станіславівське воєводство: навч. посібник [для студ. вузів] / О.М.Цівкач. Івано-Франківськ. Симфонія форте, 2012. 204 с.» 2. Цівкач О. Літературне краєзнавство. Польська література Прикарпаття (ХV-перша половина ХХ ст. Хрестоматія. Частина І. Івано-Франківськ: Симфонія форте, 2012. 276 с. 3. В. Гнатюка В. «Вибрані статті про народну творчість / В. Гнатюк. К.: Наукова думка, 1986. 247 с.», слугували важливим путівником до планування шляху поїздки, локацій для збирання матеріалу про видатних поляків і українців – уродженців Галичини та інших регіонів України.

Під час виїзної, навчальної фольклорно-літературно-краєзнавчої практики студенти факультету філології відвідали локації: «Літературно-меморіальний музей Івана Франка», «Етнографічний музей Хата-Гражда» гуцульської господарки, «Музей Михайла Грушевського» (с. Криворівня), «Музей музичних інструментів імені Романа Кумлика», «Хата-музей кінофільму «Тіні забутих предків» (с. Верховина), «Літературний музей Прикарпаття» (м. Івано-Франківськ), «Краєзнавчий музей» (м. Івано-Франківськ), «Музей історії давнього Галича» (м. Галич), «Музей народної архітектури і побуту Прикарпаття» (с. Кринос), культурно-просвітницьке товариство імені Корнеля Макушинського (м. Стрий). Здобувачі вищої освіти ознайомилися із видатними діячами українсько-польського культурного пограниччя, культурою автентичних мешканців Карпат – гуцулів, їхніми звичаями і традиціями. Перебуваючи на Гуцульщині, спілкуючись із місцевим населенням, студенти змогли записати давні фольклорні тексти, які успішно уклали у матеріалах практики та запрезентували на захисті власних наукових досліджень.

Здобувачі вищої освіти висловили також власні думки щодо важливості фольклорно-літературно-краєзнавчої практики та її ролі у справі їхнього пізнання рідного краю у його взаємозв'язках із польською культурою, що опублікували у соціальних мережах і на сайті кафедри світової літератури і порівняльного літературознавства у розділі «Практика».

За результатами практики студенти підготували звітну документацію, куди увійшли науково-дослідницькі матеріали, важливі світлини, сумлінно поставилися до виконання власних обов'язків під час проходження практики та щодо її належного звітного документального оформлення.

Підсумки навчальної фольклорно-літературно-краєзнавчої практики узагальнені на підсумковій нараді. Звіт про практику обговорено і затверджено на засіданні кафедри світової літератури і порівняльного літературознавства.

Завідувач кафедри,
доктор філологічних наук, професор

Керівник-методист практики

Декан Факультету філології

Ігор КОЗЛИК

Ігор КОЗЛИК

Данило РЕГА

Алла МАРТИНЕЦЬ

Тамара ТКАЧУК

Роман ГОЛОД